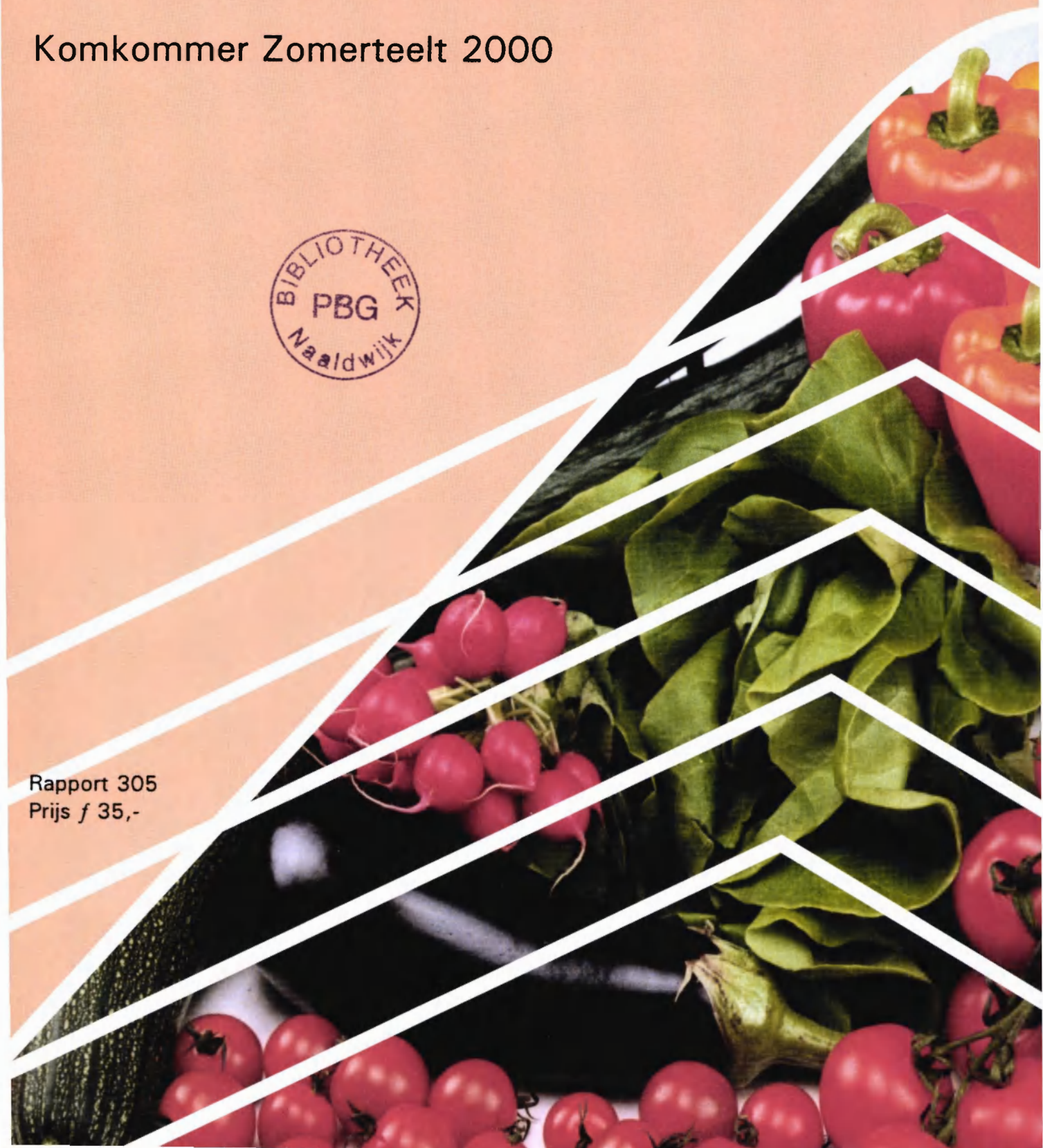
SW
LS
305

Proefstation voor Bloemisterij en Glasgroente
Research Station for Floriculture and Glasshouse Vegetables

GEBRUIKSWAARDEONDERZOEK

Komkommer Zomerteelt 2000

BIBLIOTHEEK
PBG
Naaldwijk

Rapport 305
Prijs *f* 35,-

COLOFON

© 2001 Proefstation voor Bloemisterij en Glasgroente

Niets uit deze opgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen
in een automatisch gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this book may be reproduced and/or published in any form, photoprint, microfilm or by any other means without written permission from the publisher.

Het Proefstation voor Bloemisterij en Glasgroente stelt zich niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij het gebruik van de gegevens in deze uitgave.

Financiering

Het Praktijkonderzoek Bloemisterij en Glasgroente wordt medegefinancierd door:

Productschap Tuinbouw
Postbus 280
2700 AG Zoetermeer
Tel. 079-3470707

landbouw, natuurbeheer en visserij

Ministerie van Landbouw,
Natuurbeheer en Visserij
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
Tel. 070-3786868

Aan het onderzoek 'Gebruikswaardeonderzoek Komkommer' is verder een financiële bijdrage verleend door de NVZP middels inschrijfgelden voor de verschillende rassen.

Proefstation voor Bloemisterij en Glasgroente
Vestiging Naaldwijk
Postbus 8, 2670 AA Naaldwijk
Tel. 0174-636700, fax 0174-636835

ISSN 1385 - 3015

GEBRUIKSWAARDEONDERZOEK KOMKOMMER

Zomerteelt 2000

Project 5061-2

BIBLIOTHEEK PBG Naaldwijk

L. Hogendonk
P. Steenbergen
E.C. Rijpsma
A.J.H. Berents

Naaldwijk, januari 2001
Rapport 305
Prijs *f* 35,00

CENTRALE LANDBOUWCATALOGUS
0000 0935 3331

ISN 1609397

INHOUD

1. INLEIDING 5
   1.1 DOEL 5
   1.2 PROGRAMMA GEBRUIKSWAARDEONDERZOEK GLASGROENTEN 5
   1.3 SAMENSTELLING RASSENSERIES 5
   1.4 OPZET ONDERZOEK 6
   1.5 INDELING RAPPORT 7

2. PROEFOPZET 8
   2.1 PROEFGEGEVENS 8
   2.2 OPGENOMEN RASSEN EN HERKOMSTEN 9

3. RESULTATEN 10
   3.1 BEOORDELINGEN 10
      3.1.1 Beoordelingen tot eerste oogst 11
      3.1.2 Beoordelingen in cijfers – stamvruchten 12
      3.1.3 Opmerkingen bij de beoordelingen – stamvruchten 14
      3.1.4 Beoordelingen in cijfers – rankvruchten 16
      3.1.5 Opmerkingen bij de beoordelingen – rankvruchten 18
      3.1.6 Beoordelingen in cijfers van het gewas 19
      3.1.7 Opmerkingen bij de beoordelingen van het gewas 19
   3.2 PRODUCTIE 20
      3.2.1 Productie rond 10.0 kg/m^2 20
      3.2.2 Productie rond 22.5 kg/m^2 23
      3.2.3 Productie lange teelt 26
      3.2.4 Opmerkingen gemaakt tijdens oogst 29
   3.3 OVERZICHT HOUDBAARHEIDSGEGEVENS 31
      3.3.1 Houdbaarheid stamvruchten 32
      3.3.2 Houdbaarheid rankvruchten 33

4. PRODUCTIE GRAFISCH WEERGEGEVEN 34

5. RASBESCHRIJVINGEN 36

1. INLEIDING

1.1 DOEL

Het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten wil de teler steunen in de keuze van zijn rassen door het vergaren en presenteren van resultaten, verkregen uit objectief en betrouwbaar onderzoek dat in samenwerking met telers en veredelaars wordt uitgevoerd.

1.2 PROGRAMMA GEBRUIKSWAARDEONDERZOEK GLASGROENTEN

Het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten vindt plaats in opdracht van telers, die via de gewascommissies van LTO Groeiservice hun onderzoekswensen kenbaar maken. Het onderzoek vindt jaarlijks plaats voor de gewassen; paprika (verschillende kleuren), tomaat (verschillende typen en teeltperioden), komkommer (verschillende teeltperioden), sla en radijs (beiden ook in verschillende teeltperioden). Daarnaast worden jaarlijks een of meerdere kleinere gewassen in het programma opgenomen. Gewassen als aubergine en courgette komen gemiddeld eens in de drie jaar aan bod, terwijl gewassen als andijvie en Chinese kool bijvoorbeeld ongeveer eens in de 5 jaar worden beproefd. Het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten wordt sinds jaren uitgevoerd door het PBG te Naaldwijk.

Het programma wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de onderzoekswensen vanuit de commissies, het rassenaanbod bij de veredelingsbedrijven en het door het Productschap Tuinbouw (PT) beschikbaar gestelde budget. De Begeleidingscommissie Gebruikswaardeonderzoek Glasgroenten (BGG) adviseert het PBG m.b.t. de inhoud en uitvoering van het gebruikswaardeonderzoek. In deze commissie zijn telers (namens LTO Groeiservice), de NVZP (Nederlandse Vereniging voor Zaaizaad en Plantgoed), de NVP (Nederlandse vereniging van Plantenkwekers), Naktuinbouw (Nederlandse Algemene Kwaliteitsdienst Tuinbouw), de DPA (Dutch Produce Association), het PT en het PBG vertegenwoordigd.

1.3 SAMENSTELLING RASSENSERIES

Nadat het programma voor het gebruikswaardeonderzoek is vastgesteld worden de veredelingsbedrijven aangeschreven met het verzoek rassen in te zenden voor de verschillende gewassen. Aan het eind van het voorafgaande teeltseizoen is in de beoordelingscommissies vastgelegd welke standaardrassen (bekende rassen als vergelijkingsras in het onderzoek) voor de verschillende teelten in de series worden opgenomen.
Elk veredelingsbedrijf ontvangt een aanmeldingsformulier waarop het standaardras wordt vermeld. Op dit formulier dienen de inzenders een aantal vragen m.b.t. de in te zenden rassen te beantwoorden, zodat vooraf een redelijk beeld van de inzendingen bestaat.

Als alle formulieren zijn ingezonden wordt bekeken of alle rassen aan de vooraf gestelde kwalificaties voldoen (een vleestomaat moet bijvoorbeeld een voldoende hoog vruchtgewicht hebben). In een enkel geval worden inzendingen op basis van de beschikbare informatie niet tot de serie toegelaten.
De series mogen niet groter zijn dan ongeveer 15 rassen, omdat de tuinders anders meer dan 30 proefvelden moeten bijhouden. Elk veredelingsbedrijf mag maximaal 2 rassen inzenden, zodat de series meestal binnen de perken blijven.

1.4 OPZET ONDERZOEK

Het onderzoek vindt plaats op gemiddeld 8 praktijkbedrijven per type of teeltperiode, waardoor de rassen onder representatieve omstandigheden worden getoetst. Om standplaatseffecten op de bedrijven zo veel mogelijk uit te sluiten, worden alle proeven tenminste in twee herhalingen opgezet. Door deze werkwijze wordt gegarandeerd dat de resultaten op een verantwoorde en betrouwbare manier worden verzameld.

In de proeven zijn het de proefnemers (telers) die de productiegegevens verzamelen op door het PBG beschikbaar gestelde oogstformulieren, waarbij de oogstfrequentie en de indeling van het product in kwaliteitsklassen op dezelfde manier gebeuren als op de bedrijven gangbaar is. Door excursiegroepen worden met regelmaat gewasbeoordelingen uitgevoerd, zodat een beeld ontstaat van de gewaskenmerken zoals groeikracht en arbeidsvriendelijkheid.

Het PBG organiseert productbeoordelingen. Hiertoe wordt van verschillende bedrijven product gehaald en op het PBG tentoongesteld. Een beoordelingscommissie bestaande uit tuinders, veredelaars, voorlichters, afzetorganisaties en onderzoekers beoordeelt het product op verschillende gewasspecifieke uiterlijke kenmerken.

Op verschillende momenten in het seizoen wordt houdbaarheidsonderzoek uitgevoerd aan product afkomstig van verschillende proefbedrijven. Het houdbaarheidsonderzoek vindt plaats op het PBG in speciaal daarvoor ingerichte ruimten. In deze ruimten wordt het product onder geconditioneerde omstandigheden bewaard. Drie maal per week wordt er beoordeeld op verschillende productspecifieke kenmerken.

Voor tomaat en paprika geldt dat er een aantal malen per seizoen smaakonderzoek wordt uitgevoerd door een panel bestaande uit 35 personen.

Ruim voor het einde van het seizoen (voor de meeste gewassen in augustus) worden de proeven beëindigd om voor aanvang van het zaaiseizoen alle gegevens te kunnen verwerken en presenteren.

De gegevens worden door het PBG vastgelegd in een conceptrapport en een voorstel voor rasbeschrijvingen die als basis voor een publicatie dienen. Beide worden met de beoordelingscommissie besproken en eventueel gecorrigeerd. De rasbeschrijvingen worden vervolgens ter goedkeuring voorgelegd aan de deelnemende veredelingsbedrijven. Bij eventuele bezwaren wordt de commissie nogmaals geraadpleegd. Als de rasbeschrijvingen definitief zijn wordt er een artikel gepubliceerd in het vakblad. Veredelingsbedrijven hebben de mogelijkheid om hun

ras(sen) terug te trekken voor het Nederlandse handelsverkeer, zodat er over deze rassen geen publicatie volgt.

1.5 INDELING RAPPORT

In dit rapport vindt u de uitgewerkte resultaten van het gebruikswaardeonderzoek komkommer. In hoofdstuk 2 worden de opzet en de werkwijze van dit onderzoek toegelicht. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van achtereenvolgens de product- en gewasbeoordelingen, de productiewaarnemingen en het houdbaarheidsonderzoek weergegeven.

2. PROEFOPZET

Voor de zomerteelt van 2000 werden negen nieuwe rassen op hun gebruikswaarde voor de praktijk getoetst. Euphoria en Korinda werden als vergelijkingsrassen aan de serie toegevoegd. De proeven lagen in 2-voud op acht praktijkbedrijven.

2.1 PROEFGEGEVENS

Bedrijf	Afkorting	teeltsysteem	aantal planten per m2	aantal teelten per jaar	zaaidatum	plantdatum
Bedrijf 1	B1	V-systeem	1.4	3	13-04	04-05
Bedrijf 2	B2	V-systeem	1.32	3	18-05	08-06
Bedrijf 3	B3	V-systeem	1.4	3	16-05	07-06
Bedrijf 4	B4	V-systeem	2.1	3	10-04	04-05
Bedrijf 5	B5	V-systeem	1.48	3	04-04	03-05
Bedrijf 6	B6	V-systeem	1.5	2	20-05	08-06
Bedrijf 7	B7	V-systeem	0.95	3	28-04	17-05
Bedrijf 8	B8	V-systeem	1.4	3	17-05	08-06

Bedrijf	datum 1e oogst	datum laatste oogst proef	aantal malen geoogst	eigen ras	substraat	in proef toegevoegd ras
B1	24-05	28-07	42	Korinda	puimsteen	-
B2	28-06	29-08	37	Dugan	steenwol	Dugan
B3	26-06	26-08	44	Euphoria	steenwol	-
B4	25-05	21-07	29	Nun 8475 (Frida)	mapito	Nun 8475 (Frida)
B5	19-05	24-07	35	Korinda	steenwol	-
B6	26-06	09-09	43	Euphoria	puimsteen	-
B7	07-06	09-08	38	Accolade	substraat	Accolade
B8	28-06	21-08	36	Euphoria	steenwol	-

2.2 OPGENOMEN RASSEN EN HERKOMSTEN

Code	Ras	Herkomst	Meeldauwtolerant	
			wel/niet	niveau
ZA	BS 1141/98	Bruinsma	ja	vergelijkbaar met tot iets minder dan Enigma
ZB	LD 977100 / Tiffany	Dæhnfeldt	ja	iets meer dan Enigma
ZC	LD 987038 / Genie	Dæhnfeldt	ja	vergelijkbaar met Aramon
ZD	Teruggetrokken door de inzender		nee	
ZE	Teruggetrokken door de inzender		nee	
ZF	Teruggetrokken door de inzender		nee	
ZG	KR 158 / Thor	S & G	ja	vergelijkbaar met Aramon
ZH	24-69 RZ / Aviance	Rijk Zwaan	ja	vergelijkbaar met Enigma
ZJ	24-70 RZ	Rijk Zwaan	ja	vergelijkbaar met Enigma
Vergelijkingsrassen:				
ZK	Euphoria	Rijk Zwaan	nee	
ZL	Korinda	Nunhems	nee	

3. RESULTATEN

3.1 BEOORDELINGEN

De beoordelingen zijn uitgevoerd door vertegenwoordigers van de deelnemende zaadbedrijven, de telers, de gewasonderzoeker van het Proefstation te Naaldwijk, de voorlichtingsdienst, medewerkers van The Greenery International en medewerkers van het gebruikswaardeonderzoek.

Bij de beoordelingen werden er cijfers gegeven voor de vruchteigenschappen:
- vorm
- kleur
- lengte
- gebruikswaarde

De cijfers werden gemotiveerd door opmerkingen (zie 3.1.3 en 3.1.5).

Toelichting bij de tabellen

Cijfers:	vorm	4 = slecht	9 = zeer goed
	kleur	4 = zeer licht	9 = zeer donker
	lengte	4 = zeer kort	9 = erg lang
	gebruikswaarde	4 = slecht	9 = zeer goed

gem. = gemiddelde

Om tot gemiddelden te komen zijn ontbrekende waarden met behulp van Genstat ingeschat.
Bij de beoordelingstabellen zijn de beoordelingen op datum gerangschikt.

3.1.1 Beoordelingen tot eerste oogst

Ras	Opmerkingen
ZA	tot 1.5 m. plukjesbloeiers + dubbele vruchten, 3 mycoskop, veel plukjesbloeiers, gedrongen plant, zeer weinig en weinig dubbele bloemen, 6 planten kop eruit gebrand met scheut verder
ZB	zeer weinig dubbele bloemen (2x), enkele dubbele vruchten, achter in groei, 1 mycoskop
ZC	zeer weinig dubbele bloemen (2x), weinig tot geen dubbele vruchten, ongelijke gewasstand, 2 mycoskoppen
~~ZD~~	~~wat dubbele bloemen (2x), vlotte groei, snelle groei, dubbele vruchten, weinig dubbele vruchten, 1 plant kop eruit gebrand met scheut verder~~
~~ZE~~	~~zeer weinig dubbele bloemen (2x), 7 planten kop eruit (2x bijgepoot, 5x scheut verder), bijna geen dubbele bloemen, 1 mycoskop, 1 plant met afgestoten vruchten, enkele mannelijke bloeiers~~
~~ZF~~	~~traagste groeier (2x), wat (2x) en veel dubbele bloemen, gedrongen eerste 1.2 m., plukjesbloeier, 1 mycoskop, dubbele vruchten en plukjes vruchten, weinig~~
ZG	13 planten kop eruit met scheut verder, zeer brandkop gevoelig, weinig (2x) en wat dubbele bloemen, trage groei, achter in groei, veel plukjes vruchten, 6 mycoskoppen, lichte mate van plukjesbloeiers, slecht
ZH	4 mycos kop, weinig dubbele bloemen (2x), 1 plant met mannelijke bloeiers, 1 plant met afgestoten vruchten, zeer ongelijke groei, 1 plant kop eruit
ZJ	plukjesbloeiers (2x), 2 mycoskoppen, wat dubbele bloemen (2x), trage groei, groeiachterstand, tot 1.2 m.
ZK	weinig tot geen dubbele vruchten, enkele dubbele vruchten, 1 mycoskop, groeiachterstand, zeer weinig en weinig dubbele bloemen
ZL	weinig (2x) en wat dubbele bloemen, 2 planten kop eruit 1x bijgepoot en 1x scheut, trage groei, achter in groei, 2 mycoskoppen, dubbele vruchten, enkele vruchten afgestoten (mycos),

3.1.2 Beoordelingen in cijfers – stamvruchten

De beoordelingen vonden plaats op 30-05 met de vruchten van B1-1, B4 en B5, op 20-06 met de vruchten van B1-2 en B7 en op 05-07 van B3, B6 en B8.

VORM

bedrijf ras	B1-1	B4	B5	B1-2	B7	B3	B6	B8	Gem.
ZA	6.6	6.2	6.2	6.7	6.7	6.6	6.4	6.5	6.5
ZB	7.2	6.8	6.2	6.0	6.7	6.2	6.8	6.2	6.5
ZC	6.5	6.5	6.3	6.9	6.7	7.0	7.0	6.7	6.7
~~ZD~~	~~7.3~~	~~7.2~~	~~6.6~~	~~6.5~~	~~6.7~~	~~6.9~~	~~7.2~~	~~7.2~~	~~6.9~~
~~ZE~~	~~6.5~~	~~6.7~~	~~6.1~~	~~7.0~~	~~6.8~~	~~6.8~~	~~6.9~~	~~6.5~~	~~6.7~~
~~ZF~~	~~6.2~~	~~5.8~~	~~5.7~~	~~6.3~~	~~6.8~~	~~5.7~~	~~6.6~~	~~6.0~~	~~6.2~~
ZG	6.1	7.1	7.0	6.9	6.7	7.1	7.3	7.1	6.9
ZH	7.0	6.6	6.7	6.5	6.5	7.3	7.0	7.2	6.8
ZJ	6.7	7.0	6.7	6.9	7.2	7.4	6.7	6.8	6.9
ZK	6.8	6.7	6.2	6.7	6.7	6.8	6.9	7.0	6.7
ZL	6.4	6.9	6.0	6.9	6.4	6.7	7.0	7.0	6.7
Gem.	6.7	6.7	6.3	6.7	6.7	6.8	6.9	6.7	6.7

KLEUR

bedrijf ras	B1-1	B4	B5	B1-2	B7	B3	B6	B8	Gem.
ZA	7.0	7.2	7.6	6.5	6.7	7.1	7.1	7.1	7.0
ZB	7.0	6.4	6.9	7.0	6.6	6.8	6.5	6.4	6.7
ZC	6.1	6.7	6.4	6.6	6.8	6.9	6.5	6.6	6.5
~~ZD~~	~~7.4~~	~~7.5~~	~~7.3~~	~~7.5~~	~~6.8~~	~~7.2~~	~~7.3~~	~~7.2~~	~~7.3~~
~~ZE~~	~~7.2~~	~~7.0~~	~~7.5~~	~~7.4~~	~~7.1~~	~~7.2~~	~~7.4~~	~~6.7~~	~~7.2~~
~~ZF~~	~~7.1~~	~~7.3~~	~~7.2~~	~~6.9~~	~~7.1~~	~~6.1~~	~~7.0~~	~~7.1~~	~~7.0~~
ZG	6.8	7.1	7.3	6.8	6.7	7.1	7.3	7.0	7.0
ZH	6.5	6.4	6.7	6.5	6.5	7.1	7.4	7.0	6.7
ZJ	6.0	7.0	6.7	6.7	6.9	6.4	6.6	6.8	6.7
ZK	7.0	6.6	7.3	7.3	6.7	7.0	7.0	7.2	7.0
ZL	6.4	6.7	7.2	7.2	6.9	6.6	7.0	7.2	6.9
Gem.	6.8	6.9	7.1	7.0	6.8	6.9	7.0	6.9	6.9

LENGTE

bedrijf ras	B1-1	B4	B5	B1-2	B7	B3	B6	B8	Gem.
ZA	6.7	6.8	5.7	7.1	6.1	6.8	6.8	6.6	6.6
ZB	7.3	7.5	6.4	7.7	6.8	6.9	7.1	6.8	7.1
ZC	7.3	7.6	7.1	7.7	6.4	7.0	7.2	7.0	7.2
~~ZD~~	~~7.0~~	~~7.0~~	~~6.6~~	~~7.0~~	~~6.2~~	~~7.0~~	~~7.0~~	~~6.7~~	~~6.8~~
~~ZE~~	~~7.1~~	~~7.2~~	~~6.2~~	~~7.2~~	~~6.9~~	~~7.1~~	~~7.0~~	~~6.7~~	~~6.9~~
~~ZF~~	~~7.1~~	~~6.6~~	~~6.3~~	~~7.3~~	~~6.5~~	~~6.9~~	~~7.0~~	~~6.5~~	~~6.8~~
ZG	7.0	7.2	6.1	7.7	6.7	7.1	7.0	6.8	7.0
ZH	7.0	7.0	6.8	7.1	6.4	7.0	7.0	7.0	6.9
ZJ	7.6	7.5	7.0	7.6	6.8	7.1	7.0	7.0	7.2
ZK	6.9	6.7	5.5	7.2	6.5	6.7	6.7	6.2	6.5
ZL	7.3	7.0	6.2	7.7	6.7	7.1	7.0	7.0	7.0
Gem.	7.1	7.1	6.4	7.4	6.6	7.0	7.0	6.8	6.9

GEBRUIKSWAARDE

bedrijf ras	B1-1	B4	B5	B1-2	B7	B3	B6	B8	Gem.
ZA	6.0	6.4	5.8	6.5	6.2	6.4	6.2	6.2	6.2
ZB	6.7	6.3	5.7	6.1	6.4	6.1	6.2	5.9	6.2
ZC	5.5	6.3	6.4	6.4	6.5	6.6	6.3	6.5	6.3
~~ZD~~	~~7.1~~	~~7.2~~	~~6.5~~	~~6.3~~	~~6.4~~	~~6.8~~	~~7.2~~	~~7.2~~	~~6.8~~
~~ZE~~	~~6.6~~	~~6.9~~	~~5.8~~	~~7.0~~	~~6.8~~	~~6.3~~	~~7.0~~	~~6.1~~	~~6.6~~
~~ZF~~	~~6.4~~	~~6.2~~	~~5.8~~	~~6.5~~	~~6.6~~	~~5.3~~	~~6.6~~	~~6.0~~	~~6.2~~
ZG	5.4	6.8	6.5	6.7	6.6	7.2	7.5	6.8	6.6
ZH	6.5	6.3	6.5	6.5	6.2	7.2	7.0	6.9	6.6
ZJ	5.5	6.8	6.7	6.6	6.9	6.7	6.2	6.6	6.5
ZK	6.7	6.5	5.7	6.7	6.6	6.6	6.6	6.7	6.5
ZL	6.2	6.4	6.2	6.7	6.2	6.3	6.8	6.9	6.5
Gem.	6.2	6.6	6.2	6.5	6.5	6.5	6.7	6.5	6.5

3.1.3 Opmerkingen bij de beoordelingen - stamvruchten

De opmerkingen die tijdens de beoordelingen van de stamvruchten zijn gemaakt staan in onderstaande tabel vermeld.

Ras	Opmerkingen
ZA	zwelscheuren (16x), koustreep (6x), groeischeuren, stekelig (6x), iets gestekeld, nek (2x), korte nek (3x), geen nek, slechte kleur, licht van kleur, kleur ondereind is lichter, dik, slag (2x), puntig (7x), puntje, krom, enkele krom (2x), stomp (2x), vettig, schouder, ronde hals, dof, iets taps, te kort, kort genoeg, uniform, niet uniform, ongelijke lengte
ZB	gebogen (7x), krom (2x), puntig (6x),iets puntig, dof (6x), kleur verloopt op vrucht (2x), bleke vrucht (3x), glad (3x), vlekje, streperig (2x), brede rib met kleurverschillen, gelijst (3x), rib (3x), brede rib (3x), koustreep (2x), zwelscheuren (3x), groeischeuren, dikke nek, bleke punt, beetje gedraaid, taps (3x), schouder (3x), iets schouder, taille, wat jong geoogst, enkele te lang (2x), uniform,
ZC	groeischeuren (4x), koustreep (4x), zwelscheuren (3x), beetje gedraaid (3x), slag (3x), krom, gebogen, nek (2x), wat nek, geen nek, brede rib (4x), rib (2x), stekelig (13x), iets stekel, gelijst, groot bloemstempel (4x), wat taps, bleek (2x), kleur loopt weg (2x), geel, kleurverschil in de ribben (2x), schouder, iets schouder, iets nek grof, lang (2x), wat lang, slank, fijne vrucht, wat glad, dof, uniform
~~ZD~~	~~nek (3x), beetje nek (2x), kort, iets gebogen, rib, gele rib, uniform (3x), lichte stekel, slank (3x), iets puntig, bleke punt, dik (2x), plomp, grof, vet, zwaar, glad (2x), dof, te dof, koustreep (2x), variabele lengte (5x), kort, enkele te kort, iets schouder, taps, beetje gedraaid, ruw~~
~~ZE~~	~~glad (7x), erg glad, iets glad, dof (7x), iets dof (3x), erg dof (2x), kleur loopt weg, geel, vlekkerig, zwaar (4x), groeischeuren (2x), koustreep, punt, iets punt, lichte punt, geen nek (3x), iets nek, korte nek, lange nek, erg ronde hals, niet uniform, ongelijk, dik, stomp (2x), iets slag, beetje schouder, taps, rib, zonnebrand, schuurschade, variabele lengte (3x)~~
~~ZF~~	~~puntig (39x), wat puntjes, te puntig, rib (4x), iets rib, kleurverschil tussen de rib (4x), stekel (4x), wat gestekeld (4x), schouder, iets schouder (4x), taps (2x), dof (3x), kort, te kort, ronde nek, variabel op lengte (4x), zwelscheur (4x), enkele zwelscheur, krom (2x), vet, gevlamd (2x), gebogen~~
ZG	stekelig (15x), iets gestekeld (4x), zwelscheur (9x), koustreep (3x), groeischeuren, nek (4x), beetje nek, kort, beetje kort, dik ondereind, zonnebrand, enkele lichte kleur, rib, gele rib, gevlamd tussen rib, punt (3x), enkele te lang, ongelijke lengte, puntje

ZH stekelig (9x), iets stekelig (7x), zwelscheuren (2x), groeischeuren (2x), nek (5x), geen nek, rib (4x), uniform, niet uniform (2x), kleurverschillen (2x), strak, beetje puntig (4x), zwaar, dik (2x), grof, stomp, schouder (3x), beetje schouder (2x), iets slag, taps, soms kort, ongelijke lengte, gebogen, iets gevlamd, vrij ruw, iets ruw

ZJ groeischeuren (13x), zwelscheuren (12x), koustreep (7x), rib (5x), lichte rib, stekel (2x), iets gestekeld (2x), uniform (3x), gebogen, beetje gedraaid, punt (3x), beetje punt (2x), kort, licht, kleurverloop, matige kleur, licht van kleur, schouder, beetje schouder (2x), glad (3x), slank (3x), grove bloemstempel, nek, lang, enkele te lang

ZK iets zwelscheuren (5x), koustrepen (2x), groeischeuren, punt (4x), wat puntig (4x), dof (4x), glad (4x), iets schouder (4x), taps, kleur loopt weg, niet uniform, blekere vruchtpunt, kort, kort genoeg (2x), dik, gevuld, gebogen, rib, gele rib, geen nek

ZL stekels (6x), wat stekelig (2x), zwelscheuren (3x), koustreep (2x), groeischeuren, iets gebogen, nek, beetje nek (3x), ronde hals, punt (3x), geel puntje, gebogen, dof, wat dof, brede platte rib (3x), wat rib, niet uniform (2x), iets divers, breed, taps, krom (2x), gedraaid, beetje gedraaid (3x), schouder (2x), iets schouder, lang, wat lang

---

3.1.4 Beoordelingen in cijfers – rankvruchten

Op 20-06 zijn de vruchten beoordeeld van B7-1, op 05-07 van B4 en B5 en op 02-08 van B1, B3, B6, B7-2 en B8.

VORM

bedrijf / ras	B7-1	B4	B5	B1	B3	B6	B7-2	B8	Gem.
ZA	6.4	6.6	6.9	6.8	7.4	6.9	7.2	6.6	6.9
ZB	6.4	6.2	6.1	5.6	7.4	6.5	6.1	6.3	6.2
ZC	6.1	7.0	6.9	6.1	6.4	6.9	6.1	6.0	6.4
~~ZD~~	~~7.4~~	~~6.5~~	~~6.2~~	~~6.3~~	~~6.6~~	~~6.8~~	~~6.2~~	~~7.1~~	~~6.6~~
~~ZE~~	~~6.8~~	~~6.4~~	~~6.3~~	~~6.4~~	~~6.8~~	~~7.0~~	~~6.5~~	~~7.0~~	~~6.6~~
~~ZF~~	~~5.6~~	~~6.0~~	~~6.9~~	~~6.3~~	~~7.0~~	~~7.0~~	~~6.8~~	~~6.8~~	~~6.6~~
ZG	6.6	6.5	6.8	6.0	7.4	7.0	6.5	6.6	6.6
ZH	7.0	7.0	7.3	6.2	7.4	7.0	6.7	7.2	6.9
ZJ	6.0	6.9	6.8	6.9	6.8	7.4	6.1	6.9	6.7
ZK	7.0	6.7	6.1	6.6	6.4	7.2	6.8	7.2	6.7
ZL	7.1	6.7	7.2	6.2	7.2	6.7	6.2	6.5	6.6
Gem.	6.6	6.6	6.7	6.3	7.0	6.9	6.5	6.7	6.6

KLEUR

bedrijf / ras	B7-1	B4	B5	B1	B3	B6	B7-2	B8	Gem.
ZA	6.9	7.0	7.3	6.8	7.0	7.2	6.7	6.9	7.0
ZB	6.1	7.0	6.5	5.4	6.6	6.9	5.8	6.4	6.3
ZC	6.6	6.0	6.7	5.5	6.8	6.9	6.2	6.3	6.3
~~ZD~~	~~7.2~~	~~6.9~~	~~6.3~~	~~7.2~~	~~6.8~~	~~7.1~~	~~6.9~~	~~7.5~~	~~7.0~~
~~ZE~~	~~6.1~~	~~6.2~~	~~6.7~~	~~6.7~~	~~6.6~~	~~7.2~~	~~6.6~~	~~6.8~~	~~6.7~~
~~ZF~~	~~6.2~~	~~6.6~~	~~7.2~~	~~6.5~~	~~7.4~~	~~7.4~~	~~7.5~~	~~7.8~~	~~7.1~~
ZG	6.6	7.0	7.0	6.4	7.2	7.6	7.1	6.5	6.9
ZH	6.0	6.7	7.2	6.5	6.6	6.6	7.1	6.9	6.8
ZJ	6.4	6.5	6.8	6.3	7.0	7.2	6.3	6.7	6.6
ZK	6.9	6.0	6.7	6.1	6.8	7.2	6.6	7.4	6.7
ZL	6.9	6.2	7.2	6.6	7.2	7.2	6.5	6.7	6.8
Gem.	6.5	6.5	6.9	6.4	6.9	7.2	6.7	6.8	6.7

LENGTE

bedrijf ras	B7-1	B4	B5	B1	B3	B6	B7-2	B8	Gem.
ZA	6.9	7.0	6.9	6.9	7.2	7.0	7.6	6.6	7.1
ZB	7.4	7.3	7.4	7.3	7.2	7.2	8.0	8.1	7.5
ZC	7.4	8.0	8.0	7.5	7.0	7.9	7.7	7.2	7.7
~~ZD~~	~~7.0~~	~~7.0~~	~~7.9~~	~~7.6~~	~~7.4~~	~~6.9~~	~~7.1~~	~~7.2~~	~~7.3~~
~~ZE~~	~~7.4~~	~~7.3~~	~~7.2~~	~~7.0~~	~~8.0~~	~~7.3~~	~~7.5~~	~~8.0~~	~~7.4~~
~~ZF~~	~~6.4~~	~~7.1~~	~~7.7~~	~~6.7~~	~~7.0~~	~~7.7~~	~~7.8~~	~~7.0~~	~~7.3~~
ZG	7.4	7.0	7.2	7.2	7.0	7.6	7.3	7.3	7.3
ZH	7.1	6.8	7.3	7.0	7.2	7.4	7.0	7.0	7.1
ZJ	6.6	7.6	8.1	7.3	7.2	7.5	7.7	7.1	7.5
ZK	6.8	7.3	7.6	7.4	7.0	7.0	7.1	7.0	7.2
ZL	7.4	7.7	8.5	7.6	7.8	8.0	7.7	7.3	7.8
Gem.	7.1	7.3	7.6	7.2	7.3	7.4	7.5	7.2	7.4

GEBRUIKSWAARDE

bedrijf ras	B7-1	B4	B5	B1	B3	B6	B7-2	B8	Gem.
ZA	6.4	6.7	6.7	6.9	7.2	6.7	6.8	6.6	6.8
ZB	6.2	5.9	5.8	5.2	7.0	6.4	5.8	6.0	6.0
ZC	6.0	5.7	6.3	5.4	6.4	6.4	5.7	5.9	6.0
~~ZD~~	~~7.5~~	~~6.5~~	~~5.7~~	~~6.3~~	~~6.6~~	~~6.7~~	~~6.4~~	~~7.0~~	~~6.5~~
~~ZE~~	~~6.5~~	~~6.0~~	~~6.1~~	~~6.4~~	~~6.4~~	~~7.0~~	~~6.1~~	~~7.0~~	~~6.4~~
~~ZF~~	~~5.7~~	~~5.8~~	~~6.4~~	~~6.3~~	~~7.0~~	~~7.1~~	~~6.5~~	~~7.2~~	~~6.5~~
ZG	6.6	6.4	6.7	6.0	7.4	6.9	6.4	6.4	6.5
ZH	6.6	6.7	7.0	6.1	7.2	6.8	6.7	7.0	6.8
ZJ	5.9	6.5	6.3	6.3	6.8	7.3	5.8	6.9	6.5
ZK	6.9	5.9	6.0	6.2	6.6	7.1	6.7	7.4	6.6
ZL	7.0	5.9	6.5	6.0	6.8	6.4	5.9	6.6	6.3
Gem.	6.5	6.2	6.3	6.1	6.9	6.8	6.3	6.7	6.4

3.1.5 Opmerkingen bij de beoordelingen - rankvruchten

De opmerkingen die tijdens de beoordelingen van de rankvruchten zijn gemaakt staan in onderstaande tabel vermeld.

Ras	Opmerkingen
ZA	variabele lengte (2x), gebogen, uniform, dof, glad, fijn, iets ruw, schouder, stekel, taps, mycos ?
ZB	rib (6x), baan (3x), grove platte rib, slank (3x), dun (2x), schouder (2x), krom (2x), glad, iets gedraaid, gebogen, bleek (2x), lang, te lang, buikig, iets taille, punt, nek, variabele lengte
ZC	schouder (5x), nek (5x), wat nek, slank (2x), te slank, kleur!!, kleur loopt weg, matige kleur, lang, variabele lengte, bleek, glad, puntig, slag, dun, baan, stekel, rib
~~ZD~~	~~nek (14x), slank (4x), puntig (2x), dun (2x), uitgezakt, divers, slechte vorm, te lang, lang, streperig, gevlekt, glad, gebogen, veel kleurverschil, kantig, rib~~
~~ZE~~	~~glad (5x), gebogen (2x), slank (3x), lang (2x), nek (2x), iets nek, uitgezakt, divers, puntig, buikig, variabele lengte, puntje (2x), dof, erg dof, mat, schouder, rib, wankleurig, jong geoogst, iets stekelig, mycos?~~
~~ZF~~	~~schouder (3x), te lang (2x), puntig (8x), stekels (3x), rib (2x), taps, variabele lengte, glad (2x), dikke nek, ongelijke nek, slag, stekels, taps (2x), erg jong geoogst~~
ZG	rib (2x), gebogen, iets buikig, stekelig (3x), wat stekelig, fijn, dun (2x), variabele lengte (2x), flets, hals, nek, ruw, slank (2x), baan, gele rib
ZH	uniform (2x), lang, nek (2x), puntig, soms punt, steker, mycos?, schouder, rib (2x), jong geoogst
ZJ	schouder (4x), nek (4x), iets nek, te lang, iets puntig (2x), puntig (2x), gele punt, taps (2x), bleek, rib, te kort, gebogen
ZK	nek (5x), puntig (4x), glad (2x), schouder (2x), iets schouder, slanke vrucht (2x), dun, taps, streperige vruchtpunt, buikig, bleek, brede rib (2x), kleur, lang, krom
ZL	lang (5x), te lang (2x), nek (6x), divers, iets uitgezakt, bleek, strepen, slank, stek, mycos ?, rib (3x), iets stekelig

3.1.6 Beoordelingen in cijfers van het gewas

Op vier bedrijven hebben de proefnemers het gewas beoordeeld. Een hoger cijfer betekent een betere indruk.

GEWASINDRUK

Bedrijf	B5	B1-1	B6-1	B2-1	B1-2	B2-2	B6-2	Gem.
Datum	20-05	23-06	26-06	05-07	13-07	28-07	09-09	
ZA	5.5	6.5	6.5	5.0	7.0	7.0	6.0	6.2
ZB	7.5	5.5	7.0	6.5	4.0	6.0	6.5	6.1
ZC	7.0	5.5	6.5	6.5	5.5	6.0	4.3	5.9
~~ZD~~	~~6.5~~	~~8.0~~	~~7.0~~	~~6.0~~	~~7.0~~	~~5.0~~	~~5.5~~	~~6.4~~
~~ZE~~	~~5.0~~	~~7.0~~	~~6.7~~	~~6.3~~	~~6.5~~	~~5.5~~	~~6.0~~	~~6.1~~
~~ZF~~	~~7.0~~	~~7.0~~	~~6.0~~	~~5.8~~	~~7.5~~	~~6.0~~	~~6.5~~	~~6.5~~
ZG	3.0	6.5	6.5	5.0	7.0	5.5	5.5	5.6
ZH	7.5	6.0	7.0	7.3	6.0	6.0	6.0	6.5
ZJ	7.0	7.0	6.4	6.5	6.5	6.0	5.5	6.4
ZK	8.0	7.0	7.0	6.5	5.0	7.0	7.0	6.8
ZL	6.5	7.0	7.0	6.5	7.0	7.0	6.5	6.8
Gem.	6.4	6.5	6.7	6.3	6.3	6.1	5.9	6.3

3.1.7 Opmerkingen bij de beoordelingen van het gewas

Tijdens de gewasbeoordelingen is geturfd of het gewas een te volle, te open of te sliertige indruk gaf.

Ras	Te vol	Te open	Te sliertig	Opmerkingen
ZA	2	2		
ZB	5	1	2	sterke groei
ZC	4	1	2	traag
~~ZD~~	~~3~~	~~1~~	~~5~~	
~~ZE~~	~~1~~	~~3~~	~~2~~	~~zwak, brandkop, zwarte kop~~
~~ZF~~	~~1~~			~~iets gedrongen, brandkoppen~~
ZG	1	4		
ZH	2	2	1	chlorotisch
ZJ	4		2	
ZK		3		iets gerekt
ZL		1		

3.2 PRODUCTIE

Op de acht proefplaatsen is de productie in kg/m^2 bepaald, terwijl ook het gemiddeld vruchtgewicht werd berekend. Ook werd het aantal binnenlandse vruchten geteld en het percentage van het totale aantal (klasse I en klasse II) berekend. Stekvruchten zijn apart gewogen. Om tot gemiddelden te komen zijn ontbrekende waarden met behulp van Genstat ingeschat.

3.2.1 Productie rond 10.0 kg/m^2

STUKS KLASSE 1 & 2 VRUCHTEN / M^2

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ZA	19.8	20.8	22.3	19.2	19.2	19.2	18.3	19.7	19.9
ZB	22.1	20.7	24.4	23.3	26.0	19.8	21.0	24.1	22.8
ZC	21.4	22.8	22.3	20.5	24.5	19.8	20.8	19.8	21.5
~~ZD~~	~~23.2~~	~~22.1~~	~~22.8~~	~~27.1~~	~~24.9~~	~~19.8~~	~~23.2~~	~~24.1~~	~~23.4~~
~~ZE~~	~~21.0~~	~~19.8~~	~~22.7~~	~~21.6~~	~~18.6~~	~~18.7~~	~~19.6~~	~~24.1~~	~~20.8~~
~~ZF~~	~~21.9~~	~~24.5~~	~~22.8~~	~~22.2~~	~~24.0~~	~~21.0~~	~~22.7~~	~~20.6~~	~~22.5~~
ZG	21.8	22.3	23.7	18.4	18.9	20.0	20.3	20.9	20.8
ZH	20.9	19.5	22.9	23.8	22.9	19.7	19.6	21.1	21.4
ZJ	20.3	20.3	20.8	18.5	23.4	18.9	18.5	19.4	20.1
ZK	22.2	21.7	24.7	25.6	26.6	20.9	23.6	23.5	23.6
ZL	24.3	22.5	23.3	26.3	24.1	21.0	19.6	22.5	23.2
Gem.	21.7	21.6	23.0	22.4	23.0	19.9	20.6	21.8	21.8

GEWICHT KLASSE 1 & 2 VRUCHTEN / M^2 (KG/M^2)

Bedrijf Ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ZA	8.91	10.04	9.68	9.03	8.44	9.68	8.18	9.06	9.19
ZB	9.66	10.02	10.53	10.78	11.65	9.93	9.46	11.27	10.48
ZC	9.79	11.11	9.65	9.34	11.24	10.41	9.33	9.15	10.05
~~ZD~~	~~10.27~~	~~10.92~~	~~9.97~~	~~12.69~~	~~11.51~~	~~10.21~~	~~10.33~~	~~10.98~~	~~10.89~~
~~ZE~~	~~9.58~~	~~9.77~~	~~10.06~~	~~10.07~~	~~8.24~~	~~9.40~~	~~8.82~~	~~11.31~~	~~9.71~~
~~ZF~~	~~9.88~~	~~11.61~~	~~9.81~~	~~10.62~~	~~10.92~~	~~10.73~~	~~9.90~~	~~9.33~~	~~10.38~~
ZG	9.73	10.37	10.17	8.32	8.41	9.65	9.21	9.90	9.48
ZH	9.31	9.12	9.77	11.16	10.52	10.02	8.96	9.73	9.88
ZJ	9.34	9.96	9.16	8.64	10.88	9.94	8.52	9.00	9.49
ZK	9.88	11.08	10.54	11.66	11.91	10.50	10.34	10.88	10.88
ZL	10.86	11.89	10.31	12.39	10.90	10.95	9.06	10.80	11.01
Gem.	9.74	10.53	9.97	10.43	10.42	10.13	9.28	10.13	10.13

GEMIDDELD VRUCHTGEWICHT (GRAM)

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ZA	450	483	434	471	440	506	447	461	462
ZB	437	484	431	464	449	502	451	467	461
ZC	456	487	433	456	459	526	448	461	467
~~ZD~~	~~442~~	~~493~~	~~438~~	~~468~~	~~463~~	~~516~~	~~446~~	~~455~~	~~466~~
~~ZE~~	~~456~~	~~492~~	~~443~~	~~465~~	~~443~~	~~504~~	~~451~~	~~469~~	~~466~~
~~ZF~~	~~452~~	~~474~~	~~429~~	~~478~~	~~455~~	~~510~~	~~436~~	~~453~~	~~463~~
ZG	446	465	429	450	446	482	453	474	456
ZH	445	468	427	468	459	508	458	462	462
ZJ	460	490	441	466	465	526	461	465	473
ZK	446	510	426	456	448	502	438	464	463
ZL	448	528	443	471	453	520	463	479	477
Gem.	449	489	434	465	453	509	450	465	465

STUKS KLASSE 2 VRUCHTEN / M2

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ZA	1.3	0.8	0.1	0.0	0.1	0.0	0.3	0.1	0.3
ZB	0.4	0.4	0.0	0.2	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1
ZC	1.3	0.5	0.0	0.1	0.0	0.0	0.5	0.0	0.3
~~ZD~~	~~0.2~~	~~0.5~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.6~~	~~0.0~~	~~0.1~~
~~ZE~~	~~0.7~~	~~0.2~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.2~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.1~~
~~ZF~~	~~0.4~~	~~0.5~~	~~0.1~~	~~0.0~~	~~0.1~~	~~0.0~~	~~0.6~~	~~0.0~~	~~0.2~~
ZG	1.6	0.9	0.0	0.0	0.2	0.0	0.5	0.0	0.4
ZH	0.6	0.3	0.0	0.1	0.0	0.0	0.3	0.0	0.2
ZJ	0.8	0.3	0.1	0.1	0.0	0.0	0.2	0.1	0.2
ZK	0.7	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	0.0	0.1
ZL	0.2	0.3	0.0	0.1	0.0	0.0	0.3	0.0	0.1
Gem.	0.8	0.5	0.0	0.1	0.1	0.0	0.3	0.0	0.2

STEK (KG/M^2)

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ZA	0.32	0.00	0.00	1.43	0.01	*	0.00	0.00	0.27
ZB	0.02	0.02	0.00	0.38	0.00	*	0.16	0.10	0.09
ZC	0.27	0.06	0.02	1.08	0.00	*	0.13	0.11	0.24
~~ZD~~	~~0.03~~	~~0.03~~	~~0.00~~	~~0.30~~	~~0.00~~	~~*~~	~~0.03~~	~~0.29~~	~~0.10~~
~~ZE~~	~~0.04~~	~~0.03~~	~~0.04~~	~~1.20~~	~~0.02~~	~~*~~	~~0.11~~	~~0.07~~	~~0.22~~
~~ZF~~	~~0.03~~	~~0.10~~	~~0.03~~	~~0.91~~	~~0.00~~	~~*~~	~~0.13~~	~~0.08~~	~~0.19~~
ZG	0.13	0.05	0.00	1.85	0.01	*	0.11	0.04	0.33
ZH	0.00	0.00	0.02	0.37	0.00	*	0.04	0.01	0.06
ZJ	0.17	0.04	0.02	1.03	0.03	*	0.10	0.08	0.22
ZK	0.00	0.00	0.00	0.79	0.00	*	0.03	0.09	0.14
ZL	0.00	0.02	0.02	0.93	0.00	*	0.06	0.07	0.16
Gem.	0.09	0.03	0.01	0.93	0.01	*	0.08	0.08	0.18

3.2.2 Productie rond 22.5 kg/m^2

STUKS KLASSE 1 & 2 VRUCHTEN / M^2

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ZA	43.5	46.8	45.9	41.5	35.5	37.5	44.1	39.2	41.6
ZB	46.1	52.0	52.2	46.4	47.5	44.6	44.6	55.8	48.9
ZC	45.1	49.7	48.2	43.7	47.5	42.0	41.8	45.8	45.7
~~ZD~~	~~47.8~~	~~46.4~~	~~46.7~~	~~52.8~~	~~43.7~~	~~40.5~~	~~43.8~~	~~48.2~~	~~46.4~~
~~ZE~~	~~48.8~~	~~43.4~~	~~49.0~~	~~44.3~~	~~33.8~~	~~39.9~~	~~41.8~~	~~47.9~~	~~43.7~~
~~ZF~~	~~49.5~~	~~55.0~~	~~51.5~~	~~45.0~~	~~44.6~~	~~42.2~~	~~46.8~~	~~46.3~~	~~47.7~~
ZG	48.1	49.3	49.7	41.2	38.9	42.4	43.3	50.8	45.6
ZH	45.2	47.0	49.1	51.4	47.0	44.6	44.0	53.2	47.9
ZJ	44.9	51.7	46.9	50.7	44.9	40.9	43.8	57.9	48.0
ZK	48.5	51.3	53.7	53.4	45.8	44.6	45.8	49.6	49.3
ZL	47.7	47.1	51.3	51.4	45.1	43.7	40.8	47.0	47.2
Gem.	46.8	49.1	49.5	47.4	43.1	42.1	43.7	49.2	46.5

GEWICHT KLASSE 1 & 2 VRUCHTEN / M^2 (KG/M^2)

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ZA	20.93	23.85	20.99	19.76	17.92	19.59	23.13	18.76	20.45
ZB	21.48	25.50	23.52	21.52	23.29	22.58	22.84	26.09	23.39
ZC	22.10	25.73	22.02	20.69	24.93	22.87	21.65	21.71	22.78
~~ZD~~	~~22.01~~	~~23.44~~	~~21.39~~	~~24.59~~	~~22.23~~	~~20.48~~	~~21.81~~	~~23.07~~	~~22.41~~
~~ZE~~	~~23.19~~	~~21.91~~	~~22.53~~	~~21.46~~	~~17.01~~	~~21.10~~	~~21.09~~	~~22.79~~	~~21.41~~
~~ZF~~	~~23.41~~	~~26.71~~	~~22.94~~	~~21.66~~	~~22.73~~	~~22.35~~	~~24.05~~	~~21.73~~	~~23.14~~
ZG	22.76	24.02	22.08	18.64	19.50	21.52	21.56	24.37	21.82
ZH	21.48	22.63	21.69	24.65	24.46	23.20	22.52	24.82	23.23
ZJ	22.03	26.02	21.37	23.48	23.11	22.05	23.04	27.15	23.56
ZK	22.76	26.55	24.30	24.68	23.17	23.33	23.36	24.06	24.07
ZL	22.59	25.56	23.87	24.70	23.31	23.85	21.61	23.19	23.72
Gem.	22.25	24.72	22.43	22.35	21.97	22.08	22.42	23.43	22.73

GEMIDDELD VRUCHTGEWICHT (GRAM)

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ZA	481	509	457	476	505	522	524	479	492
ZB	467	490	451	463	490	506	512	467	479
ZC	490	518	457	473	525	544	518	475	499
~~ZD~~	~~461~~	~~505~~	~~458~~	~~466~~	~~509~~	~~506~~	~~498~~	~~478~~	~~484~~
~~ZE~~	~~475~~	~~505~~	~~460~~	~~484~~	~~503~~	~~528~~	~~505~~	~~476~~	~~491~~
~~ZF~~	~~473~~	~~485~~	~~445~~	~~482~~	~~509~~	~~529~~	~~514~~	~~470~~	~~487~~
ZG	473	487	445	452	502	508	497	479	479
ZH	476	483	441	479	520	521	512	467	486
ZJ	490	503	456	463	515	539	526	469	493
ZK	469	517	453	463	506	522	509	485	489
ZL	474	542	465	482	518	545	529	494	504
Gem.	475	504	453	471	509	525	513	476	489

STUKS KLASSE 2 / M2

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ZA	1.4	2.4	0.3	0.7	0.6	0.0	1.1	0.2	0.8
ZB	0.4	2.3	0.4	1.5	0.2	0.0	1.3	0.5	0.8
ZC	1.3	1.6	0.2	1.0	0.2	0.0	1.6	0.7	0.8
~~ZD~~	~~0.8~~	~~2.0~~	~~0.6~~	~~1.3~~	~~0.8~~	~~0.0~~	~~1.7~~	~~0.2~~	~~0.9~~
~~ZE~~	~~0.9~~	~~2.2~~	~~0.5~~	~~0.9~~	~~0.4~~	~~0.0~~	~~1.4~~	~~0.1~~	~~0.8~~
~~ZF~~	~~0.6~~	~~2.6~~	~~0.9~~	~~1.0~~	~~0.5~~	~~0.0~~	~~1.4~~	~~0.4~~	~~0.9~~
ZG	1.9	3.3	0.9	1.2	0.3	0.0	1.9	0.4	1.2
ZH	0.6	1.6	0.6	1.2	0.2	0.0	0.9	0.5	0.7
ZJ	0.8	3.2	0.5	0.9	0.2	0.0	1.6	0.2	0.9
ZK	0.7	2.0	0.5	0.8	0.3	0.0	0.9	0.3	0.7
ZL	0.3	2.2	0.5	1.3	0.2	0.0	1.4	0.3	0.7
Gem.	0.9	2.3	0.5	1.1	0.4	0.0	1.4	0.3	0.8

STEK (KG/M^2)

bedrijf ras	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ZA	0.45	0.08	0.29	3.90	0.07	*	0.34	0.39	0.82
ZB	0.11	0.31	0.58	3.04	0.16	*	0.52	1.02	0.84
ZC	0.36	0.16	0.62	4.93	0.13	*	0.52	0.98	1.14
~~ZD~~	~~0.42~~	~~0.42~~	~~0.76~~	~~2.72~~	~~0.13~~	~~*~~	~~0.25~~	~~0.86~~	~~0.83~~
~~ZE~~	~~0.10~~	~~0.34~~	~~0.76~~	~~4.25~~	~~0.13~~	~~*~~	~~0.67~~	~~0.38~~	~~0.97~~
~~ZF~~	~~0.10~~	~~0.44~~	~~0.42~~	~~3.83~~	~~0.08~~	~~*~~	~~0.47~~	~~0.46~~	~~0.86~~
ZG	0.31	0.35	0.63	6.71	0.22	*	1.38	0.66	1.47
ZH	0.05	0.20	0.38	2.83	0.19	*	0.40	0.66	0.69
ZJ	0.25	0.17	0.78	5.12	0.27	*	0.48	0.90	1.19
ZK	0.28	0.25	0.56	4.17	0.16	*	0.34	0.51	0.94
ZL	0.24	0.12	0.91	4.36	0.10	*	0.27	0.45	0.97
Gem.	0.24	0.26	0.61	4.17	0.14	*	0.51	0.66	0.97

3.2.3 Productie lange teelt

In onderstaande tabel staan de gegevens van de bedrijven die een productie van ± 30.0 kg/m2 realiseerden.

STUKS KLASSE 1 & 2 VRUCHTEN / m^2

bedrijf ras	B1	B5	B6	B7	Gem.
ZA	54.4	49.1	49.6	51.5	51.1
ZB	62.4	65.1	58.3	57.6	61.3
ZC	57.1	64.6	51.9	51.5	57.0
~~ZD~~	~~61.3~~	~~61.0~~	~~52.9~~	~~50.4~~	~~57.3~~
~~ZE~~	~~59.9~~	~~50.2~~	~~50.8~~	~~50.2~~	~~53.1~~
~~ZF~~	~~62.3~~	~~64.2~~	~~52.6~~	~~56.0~~	~~59.2~~
ZG	64.5	56.6	50.6	52.3	56.5
ZH	62.9	63.5	56.1	53.0	59.7
ZJ	58.0	65.6	53.2	52.9	58.1
ZK	60.3	65.3	56.0	53.8	59.6
ZL	60.2	62.0	55.0	48.7	57.6
Gem.	60.3	60.7	53.4	52.5	57.3

GEWICHT KLASSE 1 & 2 VRUCHTEN / m^2 (KG/M^2)

bedrijf ras	B1	B5	B6	B7	Gem.
ZA	26.26	25.69	25.59	27.06	26.02
ZB	29.53	32.55	29.15	29.48	30.28
ZC	28.24	34.49	28.00	26.32	29.68
~~ZD~~	~~28.58~~	~~31.01~~	~~26.23~~	~~24.86~~	~~28.07~~
~~ZE~~	~~28.83~~	~~25.62~~	~~26.28~~	~~25.24~~	~~26.67~~
~~ZF~~	~~29.98~~	~~32.69~~	~~27.73~~	~~28.61~~	~~29.91~~
ZG	30.86	28.75	25.60	25.77	28.03
ZH	30.01	33.71	29.03	26.70	30.31
ZJ	28.69	34.06	28.44	27.54	29.99
ZK	28.65	33.64	29.17	27.29	30.03
ZL	29.07	32.36	29.64	25.45	29.66
Gem.	28.97	31.32	27.72	26.76	28.97

GEMIDDELD VRUCHTGEWICHT (GRAM)

bedrijf ras	B1	B5	B6	B7	Gem.
ZA	483	523	516	526	510
ZB	473	500	500	512	494
ZC	494	535	540	511	521
~~ZD~~	~~466~~	~~509~~	~~496~~	~~493~~	~~491~~
~~ZE~~	~~481~~	~~510~~	~~518~~	~~502~~	~~503~~
~~ZF~~	~~481~~	~~510~~	~~527~~	~~511~~	~~507~~
ZG	479	508	506	493	497
ZH	477	531	517	503	508
ZJ	495	519	535	521	517
ZK	475	515	521	507	504
ZL	483	522	539	523	516
Gem.	481	517	519	509	506

STUKS KLASSE 2/M2

bedrijf ras	B1	B5	B6	B7	Gem.
ZA	1.4	1.2	0.0	1.7	1.0
ZB	0.5	0.7	0.0	3.4	0.9
ZC	1.3	0.6	0.0	3.1	1.0
~~ZD~~	~~0.9~~	~~1.2~~	~~0.0~~	~~2.7~~	~~1.0~~
~~ZE~~	~~0.9~~	~~0.9~~	~~0.0~~	~~3.1~~	~~1.0~~
~~ZF~~	~~0.6~~	~~1.8~~	~~0.0~~	~~2.8~~	~~1.1~~
ZG	1.9	0.8	0.0	4.5	1.4
ZH	0.6	0.7	0.0	2.7	0.8
ZJ	0.8	0.9	0.0	2.8	0.9
ZK	0.7	1.0	0.0	2.3	0.8
ZL	0.3	1.1	0.0	2.5	0.8
Gem.	0.9	1.0	0.0	2.9	1.0

STEK (KG/M^2)

bedrijf ras	B1	B5	B6	B7	Gem.
ZA	0.49	0.26	*	0.49	0.40
ZB	0.11	0.28	*	0.78	0.31
ZC	0.36	0.38	*	0.76	0.45
~~ZD~~	~~0.54~~	~~0.31~~	~~*~~	~~0.41~~	~~0.42~~
~~ZE~~	~~0.10~~	~~0.31~~	~~*~~	~~1.09~~	~~0.38~~
~~ZF~~	~~0.19~~	~~0.20~~	~~*~~	~~0.72~~	~~0.30~~
ZG	0.38	0.39	*	1.75	0.66
ZH	0.05	0.34	*	0.74	0.30
ZJ	0.28	0.43	*	0.63	0.41
ZK	0.37	0.46	*	0.49	0.43
ZL	0.30	0.57	*	0.53	0.46
Gem.	0.29	0.36	*	0.76	0.41

3.2.4 Opmerkingen gemaakt tijdens oogst

Opmerkingen die tijdens de oogst zijn gemaakt door de proefnemers.

Ras	Opmerkingen
ZA	mycos (6x), zwelscheurtjes (4x), 3 brandkoppen, pythium (2x) 2 stekpunten, witte barsten tussen rib
ZB	mycos (5x), 4 brandkoppen, rib (2x), zwarte vruchten, iets dof , puntig, schouder
ZC	mycos (5x), iets dof, groot bloemstempel, witte barsten tussen rib, gescheurde neus, groot bloemstempel, pythium
~~ZD~~	~~zwelscheurtjes, mycos (4x), 1 brandkop, ongelijk, stekel, pythium (2x) licht van kleur~~
~~ZE~~	~~zwelscheurtjes, 6 brandkoppen, mycos (9x), buikjes, konten, zachte zwarte vruchten, dof (2x)~~
~~ZF~~	~~schouder (5x), botrytis (5x), 4 brandkoppen, puntig (4x), iets puntig, pythium (3x), iets beter (2x), mycos (2x), zwelscheurtjes, vruchten van de rank beter, gescheurde neus, korte nek~~
ZG	6 brandkoppen, mycos (6x), botrytis (6x), zwelscheurtjes (2x), flesvormig (peer), goede lengte, stekelige vruchten, 1 plant minder mooi, 1 plant getopt, zwarte vruchten
ZH	botrytis (5x), mycos (3x), mannelijke bloemen (2x), mannelijke plant, vruchten worden wat korter (14-07), iets schouder, rib, lichte kleur tussen rib, 0.5 pythium, geribbelde vruchten, grote bloembodem
ZJ	zwelscheurtjes, mycos (4x), iets schouder, gebarsten neus (2x)
ZK	zwelscheurtjes (3x), mycos (3x), pythium
ZL	2 brandkoppen, mycos (5x), forse vruchten, matige vorm, pythium

De proefnemers hebben op de oogstlijsten geturfd of vruchten in positieve of negatieve zin naar voren kwamen vanaf de eerste oogst tot einde teelt.

Ras	lelijke vorm	mooie vorm	lichte kleur	donkere kleur	korte vrucht	lange vrucht	niet uniform	zeer uniform
ZA	5	5	11	4	2	6		
ZB	19	5	27	4	3	38		1
ZC	18	6	19	4	2	42		1
~~ZD~~	~~17~~	~~5~~	~~12~~	~~5~~	~~2~~	~~10~~	~~1~~	
~~ZE~~	~~14~~	~~4~~	~~10~~	~~4~~	~~2~~	~~13~~		
~~ZF~~	~~26~~	~~4~~	~~3~~	~~4~~	~~2~~	~~11~~		
ZG	17	6	5	4	2	12	1	
ZH	10	4	17	5	2	6		
ZJ	9	5	18	4	2	17	1	
ZK	8	5	2	4	2	13		
ZL	9	6	3	4	1	38		

3.3 OVERZICHT HOUDBAARHEIDSGEGEVENS

Om de houdbaarheid van de stam en de rankvruchten van de rassen te toetsen is er van een aantal proefplaatsen product gehaald. De vruchten ingezet bij 20°C en een relatieve luchtvochtigheid van 80%.
Er werden maximaal 12 vruchten per veldnummer ingezet. Drie maal per week werden alle komkommers beoordeeld. Vruchten die er 'onverkoopbaar' uit zagen, werden verwijderd. Onder 'onverkoopbaar' werd verstaan; vruchten die geel verkleurden, ingedroogde nekken en/ of 'wratten' hadden. Aan de hand van het dagnummer werd het aantal verwijderde vruchten genoteerd. Rottende vruchten werden ook verwijderd. De beoordeling van de komkommers ging door totdat alle vruchten verwijderd waren. Tien dagen na het inzetten werden de nekken van de komkommers beoordeeld. Er werd gebruik gemaakt van een schaalverdeling van 0-5, waarbij het cijfer 5 betekende dat de nek nog stevig was, terwijl een cijfer 0 aangaf dat de nek volledig was ingedroogd.
Aan de hand van de verzamelde gegevens werd de houdbaarheid berekend. De data werd middels variantieanalyse verwerkt. De resultaten worden vervolgens weergegeven in een gewogen gemiddelde per ras voorzien van de Lsd 5%.

3.3.1 Houdbaarheid stamvruchten

HOUDBAARHEID IN DAGEN

bedrijf	B1	B4	B5	B1	B7	B3	B6	B8	Gem.
oogst	29-05	29-05	29-05	19-06	19-06	03-07	05-07	03-07	
ras									
ZA	19.6	15.6	18.0	20.5	22.0	18.9	20.7	20.5	19.5
ZB	18.1	12.6	15.2	22.1	18.4	14.6	18.6	14.2	16.7
ZC	15.4	13.1	14.1	16.5	23.3	12.0	15.3	13.8	15.4
~~ZD~~	~~18.4~~	~~15.2~~	~~17.5~~	~~22.5~~	~~19.9~~	~~14.6~~	~~22.6~~	~~18.8~~	~~18.7~~
~~ZE~~	~~23.6~~	~~19.1~~	~~20.4~~	~~29.2~~	~~24.5~~	~~19.4~~	~~26.1~~	~~22.1~~	~~23.1~~
~~ZF~~	~~18.6~~	~~15.3~~	~~17.8~~	~~20.6~~	~~18.6~~	~~18.9~~	~~21.6~~	~~18.8~~	~~18.8~~
ZG	18.0	13.3	14.5	16.6	16.6	14.4	18.3	16.3	16.0
ZH	24.0	17.1	19.6	23.8	22.7	22.4	24.0	22.4	22.0
ZJ	18.4	12.6	14.9	18.5	20.1	13.8	19.3	22.7	17.5
ZK	21.8	17.1	17.9	27.0	20.5	19.7	23.1	18.9	20.8
ZL	19.6	13.9	15.7	24.9	19.1	15.9	19.8	16.5	18.2
Gem.	19.6	15.0	16.9	22.0	20.5	16.8	20.9	18.6	18.8
L.s.d. 5%									1.7

INGEDROOGDE NEK (0 = volledige indroging, 5 = geen verdroging)

bedrijf	B1	B4	B5	B1	B7	B3	B6	B8	Gem.
ras									
ZA	2.0	2.0	2.7	1.6	2.2	2.5	2.9	2.1	2.3
ZB	3.3	3.4	3.6	2.5	2.5	2.5	2.9	2.2	2.9
ZC	3.0	2.8	3.0	1.6	2.3	2.2	2.6	2.3	2.5
~~ZD~~	~~3.1~~	~~3.4~~	~~3.6~~	~~2.2~~	~~2.2~~	~~2.8~~	~~3.2~~	~~2.3~~	~~2.8~~
~~ZE~~	~~2.9~~	~~2.7~~	~~3.1~~	~~2.2~~	~~2.3~~	~~2.6~~	~~3.0~~	~~2.0~~	~~2.6~~
~~ZF~~	~~2.5~~	~~2.7~~	~~2.7~~	~~2.0~~	~~2.5~~	~~2.9~~	~~3.0~~	~~2.3~~	~~2.6~~
ZG	2.7	2.7	3.0	2.3	2.8	2.3	2.8	2.0	2.6
ZH	2.0	2.1	1.8	2.9	2.2	2.2	2.7	1.8	2.2
ZJ	2.7	2.1	2.8	2.6	2.4	2.6	2.6	1.6	2.4
ZK	2.9	3.0	3.1	2.0	2.5	2.7	2.5	2.0	2.6
ZL	2.5	3.0	2.5	1.6	2.0	2.1	2.5	1.6	2.2
Gem.	2.7	2.7	2.9	2.1	2.4	2.5	2.8	2.0	2.5
L.s.d. 5%									0.3

3.3.2 Houdbaarheid rankvruchten

HOUDBAARHEID IN DAGEN

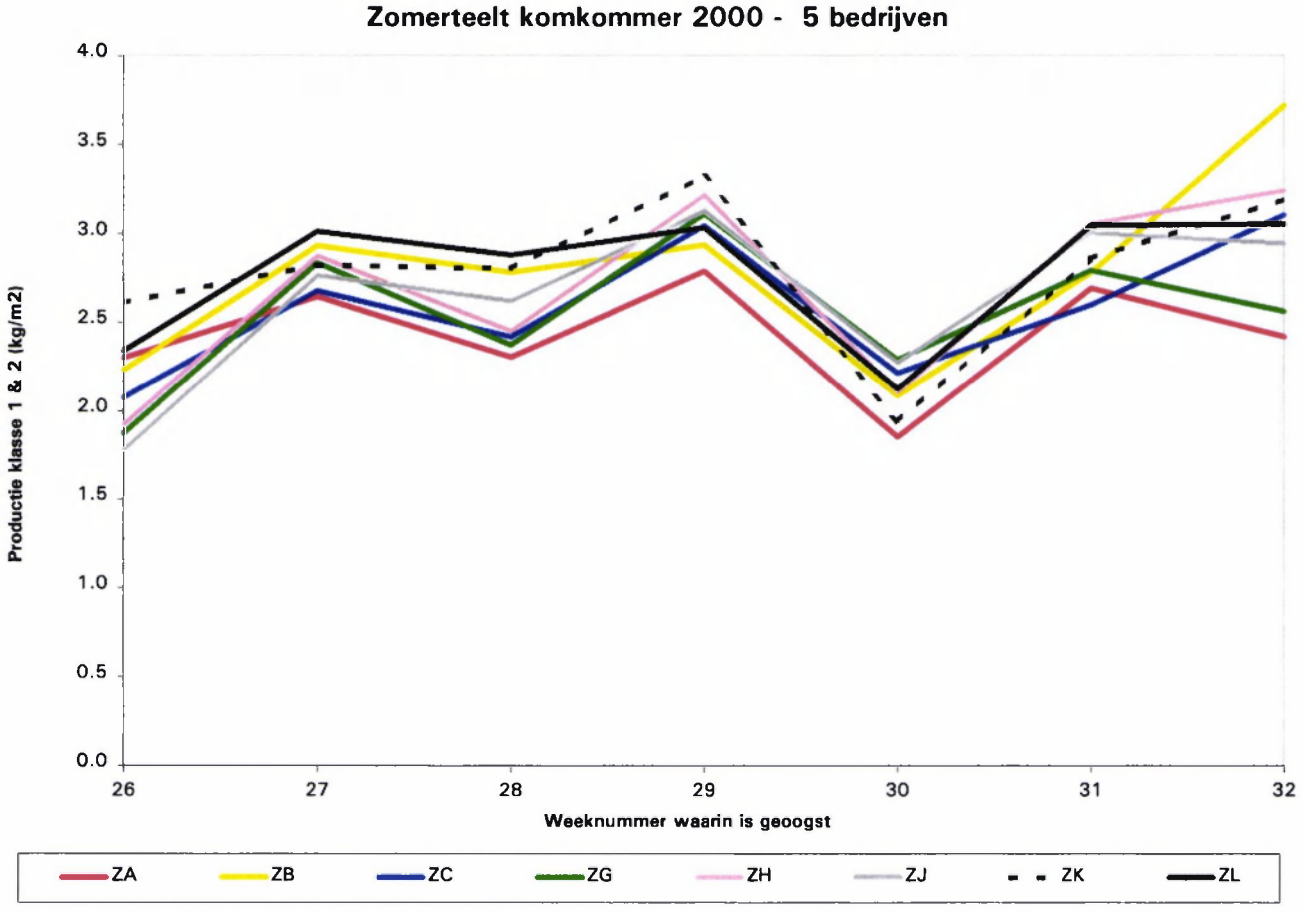
bedrijf	B4	B5	B1	B3	B6	B8	Gem.
oogst	03-07	04-07	31-07	31-07	31-07	31-07	
ras							
ZA	20.6	18.4	14.6	15.8	20.5	16.9	17.8
ZB	17.2	15.0	12.8	18.6	18.2	17.3	16.5
ZC	15.7	12.6	13.8	13.5	15.8	15.9	14.6
~~ZD~~	~~18.5~~	~~20.3~~	~~14.5~~	~~18.4~~	~~20.3~~	~~19.8~~	~~18.6~~
~~ZE~~	~~19.5~~	~~24.1~~	~~15.2~~	~~22.1~~	~~24.6~~	~~19.5~~	~~20.8~~
~~ZF~~	~~16.8~~	~~17.6~~	~~14.8~~	~~17.9~~	~~19.3~~	~~15.1~~	~~16.9~~
ZG	17.1	15.0	13.2	15.8	17.8	18.3	16.2
ZH	18.7	20.9	15.4	20.3	20.7	20.3	19.4
ZJ	17.6	15.6	15.1	19.6	17.6	22.7	18.0
ZK	19.2	22.0	14.7	19.4	21.2	24.0	20.1
ZL	17.5	15.9	13.2	15.7	20.3	16.3	16.5
Gem.	18.0	17.9	14.3	17.9	19.7	18.7	17.8
L.s.d. 5%							1.9

INGEDROOGDE NEK (0 = volledige indroging, 5 = geen verdroging)

bedrijf	B4	B5	B1	B3	B6	B8	Gem.
ras							
ZA	1.9	3.0	1.6	1.9	1.7	2.1	2.0
ZB	3.2	3.5	2.7	2.2	2.7	2.4	2.8
ZC	3.0	2.8	2.4	2.0	2.2	1.8	2.4
~~ZD~~	~~2.8~~	~~3.2~~	~~1.9~~	~~2.8~~	~~2.7~~	~~2.2~~	~~2.6~~
~~ZE~~	~~2.8~~	~~3.3~~	~~1.8~~	~~2.4~~	~~2.9~~	~~2.5~~	~~2.6~~
~~ZF~~	~~3.2~~	~~3.0~~	~~2.8~~	~~2.3~~	~~2.2~~	~~2.0~~	~~2.6~~
ZG	2.2	3.5	2.2	2.8	2.8	2.3	2.6
ZH	2.3	3.0	1.9	1.4	1.3	1.9	2.0
ZJ	3.2	3.2	2.3	2.6	2.3	2.3	2.7
ZK	2.5	1.9	1.9	2.2	1.8	2.5	2.1
ZL	2.1	3.0	2.2	2.6	2.0	2.4	2.4
Gem.	2.7	3.0	2.2	2.3	2.2	2.2	2.4
L.s.d. 5%							0.4

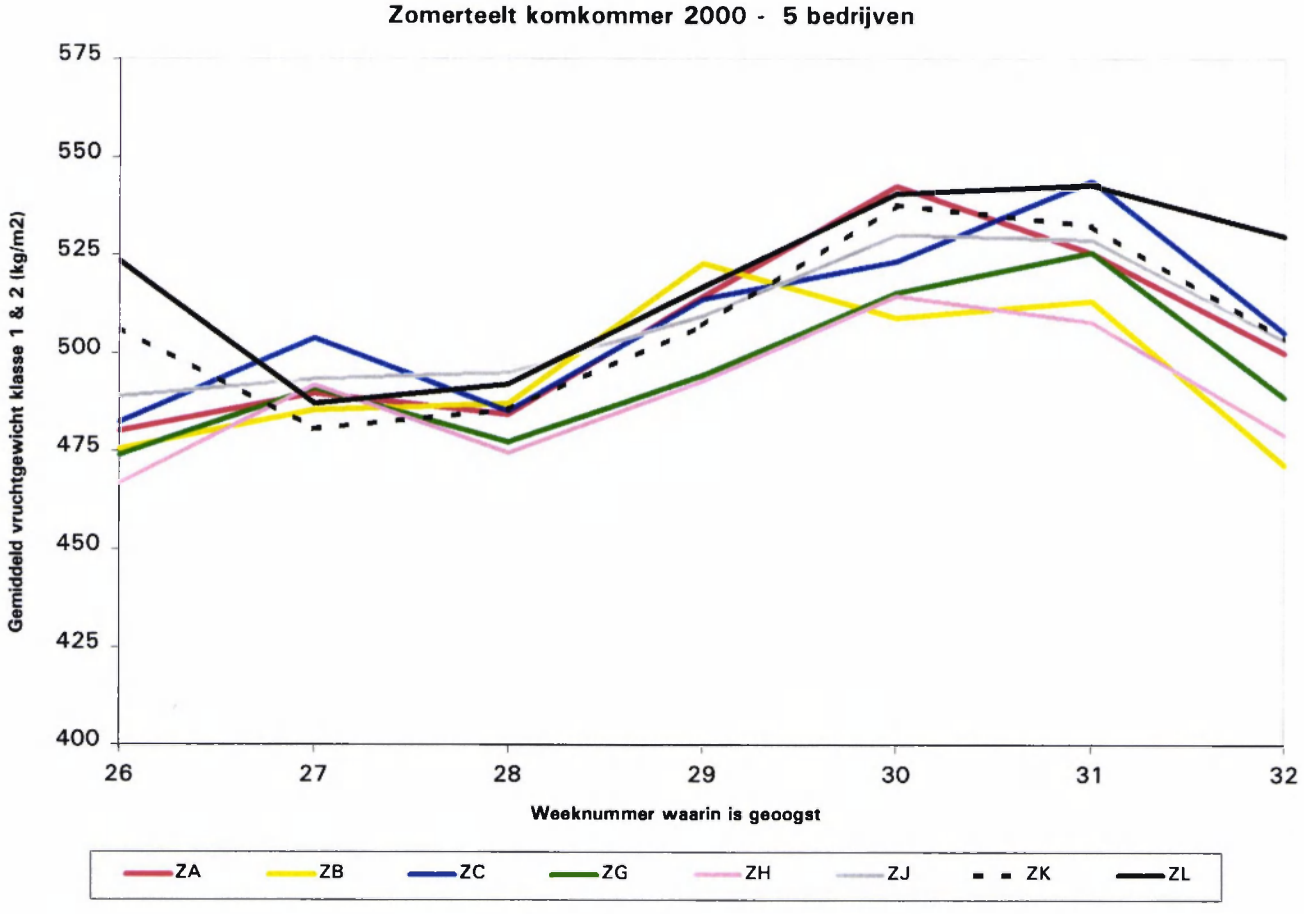
4. PRODUCTIE GRAFISCH WEERGEGEVEN

Regelmaat in productie is een belangrijk aspect voor vruchtkwaliteit en een regelmatige arbeidsbehoefte. Deze eigenschappen zijn vaak duidelijker in grafieken af te lezen dan in tabellen.
Daarom zijn in de volgende grafieken de productiegegevens (klasse 1 en 2) en het gemiddeld vruchtgewicht (klasse 1 en 2) af te lezen. Hierbij zijn niet alle proefplaatsen meegenomen maar alleen de bedrijven die élke week in het weergegeven traject hebben geoogst. De grafieken zijn bedoeld als ondersteuning van de tabellen. De rasbeschrijving zoals ze in de vakbladen worden gepubliceerd, zijn gebaseerd op de cijfers uit de tabellen.

In bovenstaande grafiek wordt de productie van vijf bedrijven weergegeven van week 26 t/m 32.

Onderstaande grafiek toont het gemiddeld vruchtgewicht van de proeven bij vijf bedrijven in het traject van week 26 t/m week 32.

5. RASBESCHRIJVINGEN

De resultaten zoals weergegeven in de vorige hoofdstukken worden hieronder vertaald naar een beschrijving per ras. Deze beschrijvingen vormen de basis van de publicatie in het vakblad. De rasbeschrijvingen zijn opgesteld in overleg met de beoordelingscommissie.

Ras ZA - BS 1141/98 (Bruinsma) geeft stamkomkommers die redelijk van vorm zijn, vrij goed van kleur, maar wat kort. Het gebruikswaardecijfer houdt niet over, mede door de zwelscheuren. De rankvruchten werden, of het nu gaat om de vorm, kleur, lengte of gebruikswaarde, positief beoordeeld. De productie of deze nu uitgedrukt wordt in stuks of gewicht, schiet duidelijk te kort. De houdbaarheid van zowel de stam- als de rankkomkommers is vrij goed. Wel is er een lichte gevoeligheid voor het indrogen van de nekken. De gewasindruk is redelijk. Positief is dat het ras een mate van meeldauwresistentie heeft.

Ras ZB - LD 977100 / Tiffany (Dæhnfeldt) scoort wat betreft de vorm redelijk aan de stam. De vruchten zijn wat licht van kleur. De lengte is goed. Het gebruikswaardecijfer is matig. De vorm van de rankvruchten is niet geweldig, de kleur is licht en ze zijn wat lang. Deze wat tegenvallende eigenschappen werken ook door in de hoogte van het gebruikswaardecijfer. De productie van dit ras met een mate van meeldauwresistentie is hoog en doet niet onder voor de betere vatbare rassen, met name die in stuks. Wat gewicht betreft zijn de komkommers wat aan de lichte kant. De vruchten zouden wat langer houdbaar mogen zijn. Ingedroogde nekken zijn geen probleem. Het gewas geeft een redelijke indruk, maar is wel wat vol.

Ras ZC - LD 987038 / Genie (Dæhnfeldt) produceert stamvruchten die vrij goed van vorm zijn. De kleur is licht en de vruchten zijn wat lang. Het gebruikswaardecijfer is redelijk. Aan de rank zien we een matige vorm en een lichte kleur. De vruchten zijn lang. Het gebruikswaardecijfer voor de rankvruchten hield niet over. In aantalen valt de productie van dit ras wat tegen. In gewicht is de productie bij de wat langere teelten vrij goed. Uit deze combinatie blijkt dat het ras vrij grof is. De houdbaarheid is het minst van de onderzochte rassen. Bepaald ook niet hoog was het cijfer voor de gewasindruk. Het ras bezit een hoge mate van meeldauwresistentie.

Ras ZD – teruggetrokken door de inzender.

Ras ZE – teruggetrokken door de inzender.

Ras ZF – teruggetrokken door de inzender

Ras ZG - KR 158 / Thor (S & G) heeft aan de stam positieve scores voor de vruchtvorm, kleur, lengte en gebruikswaarde. Bij de rankvruchten is de vorm en kleur vrij goed. Ook de cijfers voor de lengte en gebruikswaarde zijn positief. De productie zowel bij de korte als langere teelten valt wat tegen. De houdbaarheid van de komkommers kon zowel aan de stam als aan de rank beter. Het gewascijfer is niet hoog en sommige proefnemers vonden het gewas te open. KR 158 is gevoeliger voor brandkoppen. Een pré is de hoge mate van meeldauwresistentie.

Ras ZH - 24-69 RZ / Aviance (Rijk Zwaan) produceert aan de stam vruchten die vrij goed van vorm zijn. De kleur is wat aan de lichte kant. De lengte en gebruikswaarde zijn vrij goed. De rankvruchten hebben een goede vorm en een vrij goede kleur en lengte. Het gebruikswaardecijfer is goed. De productie van dit ras met een mate van meeldauwresistentie doet niet onder voor de betere vatbare rassen. Ook bij de houdbaarheid komt naar voren dat meeldauwresistentie geen nadelig effect behoeft te hebben. Het ras is goed houdbaar, wel is er wat gevoeligheid voor slappe nekken. Over het gewas werd positief geoordeeld.

Ras ZJ - 24-70 RZ (Rijk Zwaan) start met goed gevormde stamkomkommers, die gevoelig zijn voor zwelscheuren. Verder zijn de vruchten wat licht van kleur en wat lang. Het gebruikswaardecijfer is vrij goed. Op de rank de volgende kwalificaties: een vrij goede vorm, een wat lichte kleur, wat lange vruchten en een vrij goed gebruikswaardecijfer. De productie van het ras is vrij goed. De vruchten zijn vrij zwaar. De houdbaarheid van de stamvruchten is vrij goed, de komkommers van de rank zijn redelijk houdbaar. De proefnemers waren over het gewas redelijk tevreden. Een pluspunt van dit ras is de mate van meeldauwresistentie.

Ras ZK - Euphoria (Rijk Zwaan) laat aan de stam een vrij goede vorm en kleur zien. De lengte van de vruchten is wat kort. Het gebruikswaardecijfer lijdt hier niet onder, het is vrij goed. Verder in de teelt zien we aan de rank: een vrij goede vorm en kleur, een goede lengte en een vrij goed gebruikswaardecijfer. Bij de productie, of er gekeken wordt naar korte of lange teelten, of naar stuks of kilo's: het ras doet met de beste mee. Ongeacht op welk tijdstip in de teelt houdbaarheidsproeven worden genomen scoort dit ras goed. Aan de rank is het ras wel wat gevoelig voor slappe nekken. Het gewascijfer is gewoon goed.

Ras ZJ - Korinda (Nunhems) laat aan de stam vruchten zien zoals een teler dat wenst: een vrij goede vorm, kleur, lengte en gebruikswaardecijfer. Aan de rank zet wat betreft de vorm en kleur deze trend zich voort. Echter de komkommers zijn lang. Dit beïnvloedt blijkbaar het gebruikswaardecijfer dat een stapje terug doet tot redelijk. Het ras produceert vrij goed de kilo's, de stuksproductie valt wat minder op, dit wordt veroorzaakt door het wat hoger gemiddeld vruchtgewicht. Aan de stam zijn de vruchten vrij goed houdbaar. Aan de rank is de houdbaarheid redelijk. Het gewas ligt de telers blijkbaar wel, de cijfers zijn goed.

PBG Aalsmeer
Linnaeuslaan 2a
1431 JV Aalsmeer
Tel. 0297-352525

PBG Naaldwijk
Kruisbroekweg 5
Postbus 8
2670 AA Naaldwijk
Tel. 0174-636700

PBG Zuid-Nederland
Dr. Droesenweg 5
5964 NC Horst
Tel. 077-3978333

PBG Noord-Nederland
Gantel 12
7891 XA Klazienaveen
Tel. 0591-349191